

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

BOLLETÍ-REVISTA DEL CENTRE CULTURAL CARD * MAIG DE 1982 * Nº 70

Editorial

Potser, avui per avui, la petita, feble, i en molts d'aspectes anca-rossegant Prensa Forana gaudeix -al manco majoritàriament- d'una privilegiada i encomiable emancipació, al no haver de respondre als interessos socio-econòmics i/o polítics de concrets i poderosos grups de pressió.

I aquesta situació d'independència no es pot desapropiar seguint els parany -que a més de banals resulten, potser, irreverents- de l'activisme més o menys eixorc del "fer per fer".

Avui més que mai, immersos dins la nebulosa confusionista i interessada, ens són ben necessàries unes metes clares, uns objectius que, una vegada establertes prioritats, hauran d'acompanyar-se d'un disseny estratègic per tal d'assolir-los.

Quins hauran d'ésser aquests objectius?

No cal fitorar gaire endins per adonar-nos de que l'únic deute, l'única argolla és la que ens ferma al pal del poble que ens ha vist néixer i ens consent mes rera mes; un Poble que, potser demà ens demanarà per avui l'aportació per al desenvolupament d'una Cultura compromesa i neta de conservadurismes, que li ajudi i conforti en la llarga tasca del redescobri-

ment d'unes arrels, d'un ésser i d'un valer en cara soterrat per aquest llarg i ignominiós obscurantisme imposat per la raó de la força i l'arma de la por.

Un poble que, en definitiva i jugant amb els mots, ha de caminar amb els altres pobles cap a la consecució del Poble.

I potser una de les metes prioritàries és l'inajornable lluita per la normalització lingüística. És a dir, fer tot el que estigui a l'abast (publicar, sempre i tota, la premsa en llengua catalana; reaccionar contra els que neguen els senyals d'identitat propis; recolzar tota classe de campanyes i accions en pro de la supervivència lingüística, cultural i nacional; rebutjar públicament les actituds deslleials que suposin renegar de la llengua i de les arrels; escampar normes; recolzar i empènyer rotulacions, exigir l'aplicació de la minvada llei...) perquè aquesta nostra llengua, contaminada i en vies reals d'extinció com a llengua viva -malgrat tanta gent, per raons polítiques ens vulgui convèncer de que no hi ha perill i de que "ja està tot arreglat"-, arribi a ésser el normal i insubstituïble vehicle de comunicació interpersonal i, sobretot, intrapersonal i intrasocial.

Flor de Card

Bolletí-revista del Centre Cultural Card, de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36.

Maig de 1982. Número 70.

Director: Bartomeu Domenge i Amer.

Cap de Redacció: Josep Cortès i Servera.

Dipòsit legal: 765-1973.

Edita: Centre Cultural Card.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

COL.LABORADORS

Llorenç Artigues

Guillem Pont

Joan Lladonet

Jospe Cortès

Antoni Sansó

Portada

Els quatre clotets -3

Un conte? -4

Prensa Forana -5

Crònica informal -6

En Joan Jofre -8

Espipellades -14

Perquè? -7

Jaume Santandreu

Catalina Gelabert

Bartomeu Matamalas

Antoni Mesquida

Antoni Riera

Ramon Rosselló

Joan Rosselló

Maria Galmés

Bellpuig

Francesc Clapés

Miquel Sureda

Guillem Quina

Elisabet Nicolau

Acudits al vol -7

J.M.Llompарт -9

Malvinas -10

No violència -12

Buster Keaton -13

Història -15

Es racó de sa padrina -15

Batec -16

Batec -16

Si lleu... -18

Alerta -16

Sor Margalida -17

Esports -19

Tresoreria

Difusió

*A sa llibreria Quart
creixent no hi cerqueu
llibres en castellà.*

UN JOC

S'hi pot jugar quan hi ha converses entre varies persones, reunions d'entitats... on n'hi ha un que porta el pes de la comunicació ("la voz cantante", en diven d'això).

Bé, idò, es tracta de que aquest doni unes informacions no comprovades, incertes, com a certes. Llavors com a justificació de sa postura, agafarà les informacions dels altres, malament siguin certes i comprovades, com a incertes i...

Ja veureu quin desgavell més divertit no s'arma!

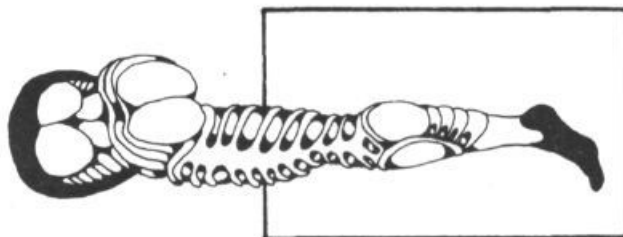
UN ALTRE JOC

Aplicable quan hi ha més d'una persona.

Les relacions humanes segueixen unes pautes de conducta, unes normes -implícites en alguns casos i/o escrites en altres- les quals serveixen per determinar i orientar la conducta que s'espera de cada element, i també la que no s'espera.

Idò bé, el joc consisteix en rompre quantes més vegades millor aquestes normes, agafant-les quan convé i deixant-les de banda quan no convé, amb la finalitat de dificultar les relacions o de seguir una postura còmoda.

Ah! És divertidíssim! Com es diu allò? Ah! Si! ... n'orgasme!

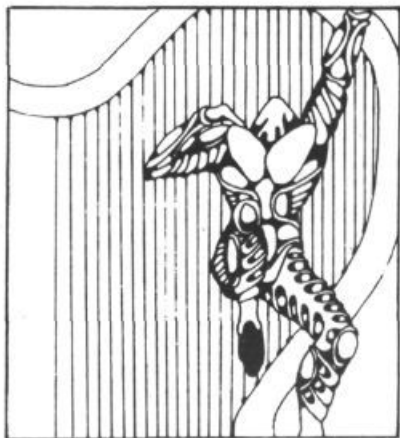

COM TRIOMFAR A LA VIDA

(En dues lliçons)

1.- Fer tots els exercicis pràctics pertinents per tal de que arribis a convèncer als altres d'allò que tu no n'estàs segur.

2.- No diguis mai: "Cony, no hi pensava!", o "Jas!, no ho sabia!". Sempre ho has de saber tot des del dia en què vares néixer.

PENSAMENTS

No ho dubteu!

On hi ha persones

SEMPRE

és més fàcil la

DESORGANITZACIÓ

No em diguis el que
penses.
No cal.
Tanmateix,
mai no és completa
l'expressió d'un pensament.

En la mirada es reflexa
la incomprensió
d'aquell que vol escoltar
i res no entén.

Guillem Pont

EN BERNAT TENIA DRET A ESSER UNA PERSONA

Quan va nèixer, no va fer patir gens sa mare. Els primers mesos no va molestar. Dormia i menjava, i encara no tenia els tres mesos i el seu somriure ja era encisador. Ben prest es va posar a anar de grapes i per tot on passava feia matx, i tot ho arreglava amb aquella ri-alla gratificant. La seva imatge donava la im-pressió de no haver de rompre mai un plat. Quan va tenir un any ja caminava i als dos anys, es donava a entendre perfectament.

Per en Bernat es presentava un futur ple d'es-perances. A ca-seva no hi cabien d'orgull i sempre que en parlaven, els ulls els resplan-dien de goig.

Quan va tenir tres anys ja sabia perfectament que un plat era un plat, que un llit era un llit i que sa mare era mumare. En resum ja coneixia totes les coses que l'envoltaven i que sovint utilitzava. Dominava un vocabulari més que normal per l'edat que tenia i ja sabia cons-truir moltes frases.

No li agradava encara la televisió; o bé per-què no l'entenia, o bé perquè li agradava molt jugar o bé perquè la seva mare mai no havia utilitzat la televisió com a teta.

Quan a ca-seva li donaven papers i llapis de tots els colors, disfrutava d'omplir-los de co-lorins i de figures que tan sols ell reconeixia i interpretava.

Així transcorria la vida d'en Bernat. L'educa-ció que rebia era excel·lent i l'aprenentatge del nin era inmillorable.

Quan li mancava poc temps per complir els quatre anys, els pares el varen dur a una ins-titució que es dedicava a l'ensenyament dels infants. Els pares no li varen dur perquè el guardassin, sinó perquè complimentassin la se-va educació.

En Bernat, el matí del primer dia quan sa ma-re el va deixar a l'escola, no es va estranyar gens; aquella dona que l'atenia era molt sim-pàtica, pareixia com si fos una tia seva. En Bernat s'ho va passar bé.

L'horabaixa se'n va dur la primera gran sor-presa de la seva curta vida, quan una altra do-na es va posar a dir-los coses que ell de cap manera entenia. Es posava dret quan els al-

tres s'hi posaven i se seia quan els altres se-seien. Qualque vegada aquella dona el mirava amb mala cara i ell no gosava dir res. Parei-xia talment com si fós beneït. A partir d'a-quell dia va aprendre que el seu nom ja no era Bernat; a l'escola, ara li deien "Bernardo", per-què si qualque vegada no posava atenció quan sentia aquesta paraula, n'hi feien posar amb una estirada d'orella.

En Bernat va reaccionar oblidant l'escola tot d'una que sortia per la porta i d'aquesta ma-nera el seu caràcter encara que es modificà un poc, no canvià gaire. A ca-seva creien que era perquè en Bernat anava creixent, s'anava fent un homonet.

Més envant aquella dona es va entossudir que diguessin noms de coses que els mostrava di-buixades. En Bernat no en sabia cap mai per-què ara un plat ja no era un plat, i un llit ja no era un llit, sinó una "cama"; ara ja no co-neixia el nom de les coses que l'enrevoltaven i com que veia que n'hi havia d'altres que el coneixien, va començar a tenir enveja d'a-quells altres nins i a sentir-se poqueta cosa.

Poc a poc va començar a anar distingint dos mons, el d'en "Bernardo" a l'escola i el d'en Bernat a fora. Però de cada dia li costava més oblidar el món d'en "Bernardo" que l'es-tava marcant.

Va passar un any i ja el feien llegir a la pri-mera cartilla i recitava: a-mo-a-mi-ma-ma, cops de veu menys intel·ligibles per ell que els lladrucs d'un ca. També sil·labejava:

Ti-mo-te-o-te-tu-te-a. Varen passar anys abans d'adonar-se que allò que recitava volia dir que estimava sa mare, i més per aprendre que un nom d'una persona que mai no havia vista o sentit anomenar tutejava una altra.

A poc a poc es va teleafeccionar i entre la tele i l'escola varen aconseguir que la seva parla fós tan envitricollada i embullada que podria dir-se que parlava "mallortellà" quan parlava a la seva família i "castellorquín" quan parlava a l'escola.

Quan va ser gran es va col·locar d'administratiu i com que a l'oficina hi havia un empleat de Cáceres, tots parlaven en castellà, i es va passar un parell d'anys admirant la parla d'aquella persona i intentant imitar-la, i mai no va poder aconseguir parlar com ella. Això ell ho considerava com una tara. Per si això no bastàs, es va adonar també que quan volia dir coses importants, li anava millor dir-ho en castellà.

Ell creia que això era cosa de la Providència, fins que un dia va caure en les seves mans un llibre que parlava de les llengües oprimides minoritàries i ràpidament va madurar, i va comprendre que ell era un de tants, producte d'una manipulació i d'una repressió lingüística que volia esborrar un poble de la faç de la terra, canviant-li la llengua, la cultura, els costums, les tradicions, les arrels, perquè una vegada haver-li esbucada la identitat, aquesta persona es quedaria indefensa, submissa i sotmesa a un poder determinat.

En Bernat va assabentar-se d'una vegada que parlar cristià a Mallorca, era parlar en mallorquí i ja no tenia enveja al "cacereño".

En Bernat, a poc a poc es va adonar que de cada dia, s'acostava més a la plenitud com a persona i l'actitud davant la seva llengua va canviar totalment. Ara en Bernat lluita perquè els mallorquins deixin de ser cecs i vegin, deixin de ser sords i sentin i obrint els ulls i les orelles respectin allò que és dels altres, exigint que els altres també respectin el que és seu.

Aqueix conte real i no imaginari és la història de tants i tants de Bernats que no han pogut arribar, encara que ho desitjassin a viure integralment la vida com qualsevol persona lliure del món.

Joan Lladonet

Prensa forana

Per tal d'elegir la nova Junta Directiva per als vinents dos anys, el dia 17 de maig es va reunir, a Inca, l'assemblea de la Premsa Forana, integrada per 24 publicacions d'arreu de Mallorca.

Al llarguíssim orde del dia -vàrem haver de deixar dos punts per a la propera trobada- hi havia, entre altres coses, l'aprovació de la gestió de l'anterior Junta i del balanç econòmic de l'Associació. Abans de comptar amb el vist i plau de la majoria, ambdós punts foren qüestionats, en el sentit de que hi havia uns doblers aturats mentre algunes publicacions funcionaven amb un considerable dèficit, amb l'aggravant de que el Consell, amb l'excusa d'haver atorgat 150.000 ptes. a l'Associació, no amollava cap doblor.

També es va apuntar que calia complir els acords presos a les trobades (alguns editorials conjunts no s'havien redactat) i que s'hauria d'intensificar la informació interior, en el sentit de que a vegades ens enteràvem d'algunes coses a través de la premsa ciutadana.

Quant a la projectada revista satírico-humòrica "Sa Mòpia", vista la impossibilitat material de dur-la envant, acordarem tornar els doblers als "accionistes".

A l'hora de l'elecció de la nova junta es va veure que hi havia dues tendències: la continuïsta, encapçalada per Santiago Cortès i recolzada per les revistes de major tirada, que a la vegada estan redactades majoritàriament en castellà, i la que representava a les revistes més petites i que, en general, s'havien decantat cap a la defensa del català i de la cultura illenca. Guanyà la primera tendència i la nova Junta quedà així:

President	Santiago Cortès	Dijous
Vicepresident	Pere Mulet	Es Saig
Secretari	Gaspar Sabater	Dijous
Tresorer	Carles Costa	Sant Joan
Vocals	Joan Barceló	Llum d'oli
	Lluc Oliver	S'Encruia
	Joan Martorell	Sa Pobla

Josep Cortès

Mirau que bé li dic a la meua dona: "Vull es sopar damunt sa taula mitja hora abans de començar es ple, que llavonnes estan per jo i me renyen", però ella, pensa-t'ho!, ha de menester les herbes de Sant Joan! Per a mi que li hauré d'assajar les corretjades!

El dia darrer d'abril mateix em va fer arribar un quart tard, i sort que als senyors regidors no els agrada començar sense jo i em varen esperar, que si no... Bé, al manco va parèixer que m'esperaven, perquè encara no havia posat el cul damunt el banc, com el secretari va metrallar l'acta del ple anterior. I dic metrallar perquè ni la dona d'un regidor ni jo en tenguérem ni pruna. Pareixia que anava a escarada! Carregats de bona fe -un dia ens endurem un disgust-, suposam que va apuntar el mateix que acordaren al darrer ple.

Acte seguit el segon batle, que el primer no hi era, va dir que tocava parlar de l'escorxadador. Dit i fet, tregueren un caramull de papiers, els escamparen per damunt la taula i començaren a mirar-se'ls. "La premsa", com sempre, no se'n va tèmer de res fins que, en haver acabat, digueren que hi hauria sales de sacrifici, de refrigeració, oragedores, oficines, excusats, laboratori, buidador de panxes, tres corrals i sala de controladors del circuit tancat de video, entre d'altres dependències (Bé, aquesta sala de controladors ara no se cert si l'anomenaren o si només m'ho vaig pensar). Tot això vendrà a costar 11.180.000 ptes i no saben encara quina subvenció hi haurà per part del Consell, però suposen que no s'enfilàrà gaire. Així i tot, si no ho vaig melentendre miraran de fer-los arribar al setanta-cinc per cent del total, amb la qual cosa queda demostrat que l'Ajuntament, al manco, coratge, en té!

Com que pareix esser que el Govern Civil té una gastera rabiosa i s'ha oferit a pagar la meitat d'una partida d'obres que podrien anar bé pel poble, el nostre Consistori li va agafar la paraula i acordà asfaltar els camins de Son Berga i Ses Sitgetes. El regidor Bauçà trobà que, ja que hi érem, convendria fer passes per veure si passaven a Sant Llorenç els telèfons de Cala Millor, que per lo vist fins ara han estat adscrits a Son Cervera. Encara que li assegurassen que se'n cuidarien de mirar si era possible, segons el meu veure i entendre, no pareixien massa entusiasmats.

Per acabar, modificaren un acord pres no fa gaire i del que, d'es d'aquesta pàgina, ens cuidarem de denunciar: havien de fer un préstec d'onze milions al Banc de Crèdit Balear, al

20% d'interés per acabar de pagar la depuradora de Cala Millor, i ara el faran de sis milions, al 12% i a La Caixa, pel que un espavillat lector podria deduir que han reconegut que havien fet colló!

Sis dies més tard, el primer dijous de mes, convocaren el ple ordinari del maig, per, entre altres coses, acceptar el barrisc de les urbanitzacions de Cala millor.

Així, de la de Son Moro digueren que, segons l'informe dels tècnics, "hi ha discrepàncies entre el pla i la realitat: les xarxes viàries, de sanejament, d'alta i baixa tensió, etc., no estan gaire bé, però val més no exigir gaire que tanmateix lo únic que conseguirem és crear problemes". No especificaren -ja ho val!- qui serien els perjudicats per aquests problemes, però se cert que ho endevinareu. Acordaren rebre-la amb la condició de que ens tornassin les dues-centes mil pessetes grosses que duim bestretes en concepte de factures de GESA.

De la de Son Moro Bona Vista -que això de que la vista sigui bona s'hauria de discutir, però a una altra ocasió, que ara no ve al cas- acordaren que la rebrien tot d'una que els empedrats estassin llests, que per lo vist encara no hi estan.

Quant al polígon 46 de Son Moro, que, si no vaig errat, està per devers l'escola, llegiren l'informe dels tècnics i resultà esser favorable, si es rectifiquen quatre "menudències" que diuen que hi ha. Coneixent l'exactitud del vocabulari que sol emprar l'Ajuntament quan parla dels dobbers de tots, de cap de les maneres m'atreviria a oferir la meua butxaca per subsanar aquestes "menudències". I vol-

tros? De totes maneres, abans d'acceptar-la, demanaran a l'Ajuntament de Son Cervera a veure si hi ve a bé que duguem les aigües brutes de l'esmentat polígon a la seva depuradora, que si no, ja me direu on les duim!

Com que pareix esser que els obrers que integren els serveis tècnics de l'Ajuntament no basten ni de molt per cobrir les necessitats del terme municipal, d'entre dotze aspirants en triaren dos: en Jordi Soler (Barbot) i en Jaume Nebot, de Son Carrió. Supòs que ara no tendran excusa i cuidaran un poc més els jardins de Sant Llorenç.

Hi mancaven encara dos punts més per acabar l'orde del dia, però, com que en Jaume Santandreu havia de fer una xerrada a la Rectoria, me'n vaig afluixar i me n'hi vaig anar. Si qualcú té interès en sebre de què anaven, pot mirar si s'han perdut pel tauló d'anuncis de la plaça. Je, je, je.

Josep Cortès

PERQUÈ?

* Perquè l'Ajuntament no diu ja, ara, quin serà el jurat dels concursos de pintura i n'ració que pensa fer?

* Perquè tenint un batle del PSOE, i essent el PSOE l'alternativa de poder, a Sant Llorenç coneixem tan poc el socialisme?

* Perquè el Govern que tenim encara ens vol fotre dins l'OTAN si ara, amb la guerra dels anglesos i argentins, com tantes altres vegades, du la contrària als països que estan dins l'OTAN?

* Perquè el pressupost del ministeri de Defensa augmenta de cada any, mentre que el de Cultura és l'únic que baixa?

* Perquè els governs anglès i argentí s'aprofiten d'aquesta guerra i de la incultura de la gent per fugir dels vertaders problemes que tenen dins ca seva?

* Perquè a tanta gent li costa tant i li sap tant de greu fer l'esforç d'esser i sentir-se mallorquins davant dels castellans?

* Perquè quasi sempre els qui volen arreglar les injustícies i volen fer un món més just, són els mal vists pel poble, i aquells que el foten són els ben vists?

Antoni Sansó

ACUDITS AL VOL

1.- Quan mori voldria que no em restàs cap endarrer.

2.- Els distints s'han de fer distants per arribar a ser distingits.

3.- Si descobreixes Déu, estima'l. Però no t'encapirrotis en comprendre'l.

4.- Per a mi, el món, es divideix en dues parts: els meus i els altres. Si sou dels segons ja podeu endevinar a un us en-vii.

5.- El fidel no cerca tan sols l'amor: cerca sobre tot la seguretat.

6.- No ho oblidis mai, capdavanter, els déus que es fan homes els crucifiquen sempre a les 3 de la tarda.

7.- La història de la humanitat fa serrala da. Sembla que a la nostra època li hagi tocat la vall.

8.- La cosa més intel·ligent que pot fer un home dins la fosca és dormir-se.

9.- Els arbres sensibles se salven de les gelades perquè es deixen caure dins la lertargia.

10.- La veritat serveix per viure, però en les coses de la mort i de l'amor només el dubte et salva de la folia.

11.- Em vaig creure allò de què comprendre era ficar-te dins la pell de l'altre i va ser tot una esbandridissa.

12.- Els marginats no som d'extrema dreta ni d'extrema esquerra, sinó d'extrema necessitat.

Jaume Santandreu

PER COBRIR LA PLAÇA DE SECRETARI LOCAL DE UCD, VACANT D'ENÇÀ DE LA MORT DE L'AMO EN TÒFOL, HA ESTAT PROPOSAT I UNÀNIMEMENT ELEGIT EN JOAN JOFRE FERRER, MILITANT DE BASE DES DE QUE ES VA FORMAR EL PARTIT AL POBLE, I QUE NO FORMAVA PART DEL RECENTMENT ELEGIT COMITÉ LOCAL.

-Joan, t'ha vingut de nou que t'oferissin es càrrec, o t'ho esperaves?

✓M'ha vingut de nou, perquè darrerament degut a altres ocupacions, havia afluixat un poc ses relacions amb so partit. No m'ho esperava.

-Perquè creus que pensaren en tu?

-No ho se. P'entura d'es qui hi havia dins es Comité ningú ho va voler esser... o no ho se! Jo agraesc sa confiança perquè consider que és un càrrec més o manco important dins es partit. Tal vegada massa per jo... Jo som una persona que quan acudeixen a mi per demanar-me alguna cosa, pens que és que m'han de menester i no se dir que no, i vaig acceptar.

-Te pareix que serà bo de fer suplir en Tòfol a un càrrec com aquest?

-No. Políticament serà difícil, per sa veterania i sa vocació política que tenia, però ho intentaré.

-Quines són ses tasques d'un secretari de partit?

-Pens que sa meua feina serà de servir d'intermediari entre ets afiliats i es partit a Ciutat, informar de totes ses coses que hi pugui haver tant a nivell regional com local, a més de sa feina burocràtica.

-Tenint en compte que seràs es més informat, ja que aniràs a ses reunions de Ciutat i rebràs tots es papers, creus que és un càrrec de pes dins es partit?

-Més que de pes, jo diria que és informatiu, perquè a la fi ses decisions les pren es Comité Local.

-Supòs que te n'hauràs de cuidar de s'organització de cara a ses pròximes eleccions...

-Al manco hi hauré de contribuir bastant, perquè es secretari és qui més feina hi haurà de fer.

-Quins projectes tens?

-Agafar contactes amb sos afiliats per veure qui té ganes de fer feina i amb qui podem comptar.

Dins es Comité faré lo possible perquè ses coses se facin democràticament i no prengui ses decisions una sola persona. També vull, igual que en Tòfol, que s'UCD sigui un partit pluralista i democràtic, i faré tot lo que pugui per conseguir-ho. Crec que pot estar situat en es centre, deixant es totalitarisme a un costat i s'autoritarisme a s'altre.

Procuraré fer lo possible p'es partit sempre i quan no xoqui amb sos interessos d'es poble, perquè primer és sa col·lectivitat, o sa majoria d'es poble, que es partit. De totes maneres estic convençut que sa labor d'es partit pot esser sa labor d'es poble.

-Bé. Ja saps que si qualche vegada, tant tu com es partit, voleu posar qualche cosa, sa revista està a sa vostra disposició.

-Gràcies. Personalment faig comptes seguir-hi escrivint, ara, referent an es partit farem lo que decidesqui es Comité.

Josep Cortès

ANUNCI

Si algú té interès en comprar un Seat 124 usat, però en bones condicions, pot fer de veure en Felip Blau, que en el preu es segur que no es desavendran.

Sempre, quan cada any es concedeix el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, hom no pot deixar de sentir una alegria ben comprensible, car a molts dels que en són obtenidors els consideram com a vells coneguts nostres.

Aquest premi el va crear l'Omnium Cultural el 1969 per consagrar l'obra total d'un autor culturalment i cívicament representatiu.

Enguany s'afegeix, molt justificadament, a la llista dels premiats, el nom de l'estimat Josep Mª Llompart i de la Peña, i -no cal dir-ho- l'alegria és més grossa.

Afegit a la tirallonga d'eximis, fent cos amb ells honoríficament (de fet ell ja n'hi feia) el seu nom unit al de la novel·lista per excel·lència Mercè Rodoreda; al del poeta del país Salvador Espriu; al del mai suficientment ponderat, menorquí-mallorquí Francesc de B. Moll; al de l'humaníssim clàssic, i valencià per més tradició Vicent Andrés Estellés; al de l'altre valencià -que féu tant pels poetes mallorquins-, mort de fa poc, Manuel Sanchis Guarner; a l'altre tan català, tan valencià Joan Fuster; a l'estimadíssim poeta-poeta de Sarrià (i de tots els Països Catalans) J.V.Foix, i a tots els altres que no anomenam.

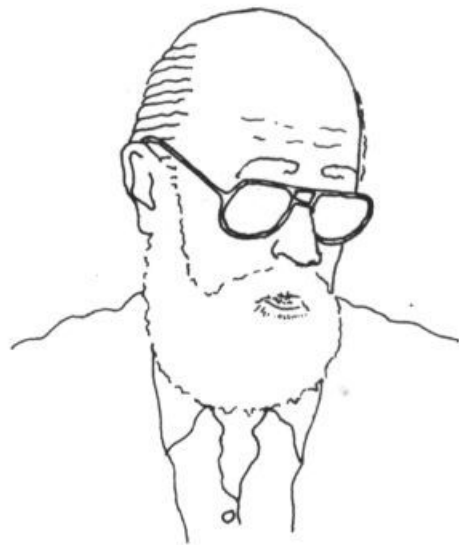
Doncs ja hi tenim un altre mallorquí que pel cas és el mateix que si fos de Burjassot, però no, no és exactament la mateixa cosa. El paisanatge, l'apropament, fan que seguim millor el seu treballar i fer Pàtria.

Bé, i tot i amb això, res o poc hem dit d'ell, d'En Llompart. Poeta, bon poeta, prologuista de tants i tants de llibres. Tal vegada està malament dir-ho, però qualche pic m'ha passat de gaudir més amb el pròleg de Llompart que no pas del llibre.

Crític literari i mestre de literatura Mallorquina. Les seves obres "La Literatura Moderna a les Balears" i "Literatura Mallorquina Contemporània" han fet conèixer i estimar els nostres autors. A les Monografies de l'Obra Cultural Balear excel·leix el seu treball sobre Joan Alcover, procedent d'una conferència de les moltes que ell ha donat per tot arreu.

Tots hem hagut de partir d'ell per esbrinar bé les coses en literatura mallorquina (balear) moderna, la qual cosa corrobora el que diu En Jaume Vidal Alcover: "Crec que Llompart és, avui per avui, el més intel·ligent i sensible co-neixedor de l'obra dels autors mallorquins i sempre haurem de partir dels seus comentaris, o al menys tenir-los ben presents, quan vulguem analitzar l'obra dels nostres poetes o prosistes i treure'n resultats d'una certa sol·vència" (1).

President de l'Obra Cultural Balear, redactor en cap de la revista "Lluc", assessor literari a l'Editorial Moll. Professor de Literatura Catalana a la Delegació de la Facultat de Filosofia i Lletres, els anys heroics, amb un alumnat nombrós, malgrat que no hi mancava qui posàs dificultats a la matrícula d'alumnes per a les lliçons. Amb el temps, aquest posar dificultats va donar el seu fruit fins arribar a tenir cinc alumnes a Literatura Catalana, com conta En Moll a les seves memòries.

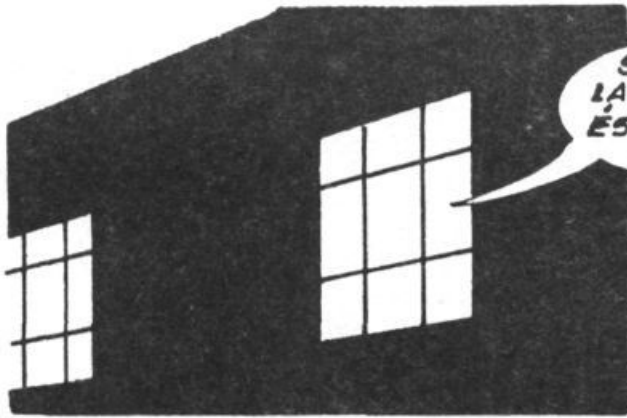
I els parlaments que ha fet tant aquí com a Catalunya: A unes festes de la Mercè, on pronuncià un bellíssim pregó de festes, amarat d'estimació per les nostres coses. A Ciutat, a la Plaça Major, aquell 29 d'octubre, el de la Diada per l'autonomia...

Ell s'ha definit a si mateix com "un mallorquí que exerceix", i li escau com anell al dit aquest títol perquè avui ser un mallorquí que exerceix vol dir lluitar incansablement, sense aturall i estar disposat a aguantar els mals vents i les males idees de molts d'enemics nostres, que d'això en va ben servit En Llompart. No tot són moments gloriosos.

Però ara sí. I és per això, per aquest Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que els altres mallorquins que exercim (en un grau molt més passiu) n'estam molt, però molt contents.

(1) J.V.A. a "Joan Alcover en els seus millors escrits". Col. Els dies i els noms, nº 7.

Catalina Gelabert i Bassa

SENYORS...
LA SITUACIÓ
É'S DESESPERANT.

MALVINAS: MARÇ 82

PER TOMEU
MATAMALAS

ELS ESTUDIANTS
OCUPEN ELS CARREDS.
ELS SINDICATS CONVO-
QUEN VAGUES I LES MA-
RES DEMANEN EXPLICA-
CIONS SOBRE ELS FILLS
DESAPAREGUTS.

JÁ SABEM QUE
TOT AIXÓ SON CONSE-
QUÈNCIES DEL COP; PE-
RÒ CAL AFRONTAR ELS
PROBLEMES ARA MATEIX
I D'UNA MANERA
DEFINITIVA.

QUE SUCCEDREIX
GENERAL?

UTILITZAR UNA
VELLA TÀCTICA,
SENYORS...

DISTREURE LA
OPINIÓ PÚBLICA
CREANT UN ENEMIC
EXTERIOR.

UN ENEMIC
EXTERIOR?

ELS ANGLESES
SENYORS. EL VELL CON-
FLICTE DE LES MALVINAS.
SI PRENEM ARA LES ILLES
ALS ANGLESES, TOTA ARGENTINA
VIBRARA DE PATRIOTISME
OBLIDANT, MOMENTÀNIAMENT,
ELS PROBLEMES INTERNS
QUE FAN PERILLAR CADA
DIA MÉS LA NOSTRA
JUNTA MILITAR.

ESQUEMA D'UNA CAMPANYA DE DEFENSA CIVIL NO VIOLENTA (Continuació).

b) Durant l'ocupació militar.

Una vegada estabilitzades les tropes començarà la segona fase de resistència, que presentarà dos aspectes: defensiu i ofensiu.

La tàctica defensiva consistirà en prohibir a l'invasor la violació dels drets humans i defensar les llibertats públiques. S'haurà d'organitzar un ràpid sistema d'enllaç i transmissió, de manera que la més petita infracció contra els drets humans vagi immediatament seguida de manifestacions adaptades a les circumstàncies, i destinades a informar al conjunt de la població i als agents de la repressió.

Aquest sistema d'enllaç haurà d'esser descentralitzat, per tal que l'invasor no el pugui controlar (multiplicació de les emissores de ràdio, de les impremtes, de les multcopistes, en el funcionament de les quals s'hi haurà d'iniciar el major nombre de persones). Aquesta informació s'haurà de fer a la vista -el dret a la informació és un dels que s'haurà de defensar-, amb tot i amb això, en cassos especials, aquests mitjans d'informació podrien ésser clandestins. De tots és coneguda la importància de les emissores clandestines durant la resistència txecoslovaca i dels "samizdat", o textos policopiats que circulen de mà en mà a la U.R.S.S.

Una població habituada a no tolerar les violacions dels drets de les persones i a reaccionar immediatament, es converteix en una murada contra la que s'hi estrellava el poder dictatorial i violent.

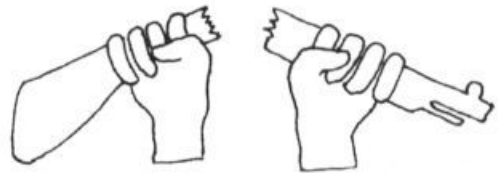
El poder hitlerian fou un dels menys respectuosos amb els drets humans, no obstant això, aquest poder es va estavellar contra la negativa a obeir de persones o pobles desarmats que li negaven la seva col·laboració; per la qual cosa el primer de setembre de 1939, Hitler ordenà matar en el territori alemany tots els dementats i incurables. Aquestes execucions continuen fins el 1941, malgrat les diverses protestes formulades en privat per determinats bisbes. El 3 d'agost de 1941, monsenyor Galen, bisbe de Munster, anuncia públicament aquests assassinats, i el seu sermó és distribuït per tota Alemanya i entre els soldats del front; alguns oficials proposen que es suprimixi monsenyor Galen, però Goebbels té una altra opinió: si s'intenta qualque cosa contra

el bisbe, es pot considerar el poble de Munster perdut per tota la guerra, i segurament també tota Westfàlia. Poc temps després el programa d'eutanàsia és suspès.

Pel març de 1941, una conferència d'experts nazis decideixen la dissolució forçosa dels matrimonis interracials: el cònjuge jueu serà deportat. Pel febrer de 1943 la Gestapo s'apodora d'uns 6.000 cristians d'origen jueu, però les esposes de raça ària segueixen els seus marits fins el final del trajecte i, cridant, els reclamen sense descans. Quan els nazis veuen amenaçat el secret del mecanisme de destrucció, cedeixen i els jueus casats amb cristianes són posats en llibertat.

(Continuarà)

Antoni Mesquida

RESTAURANTE SALVADOR

pollos al ast

PORTO CRISTO

Calle Sureda, 1
Tel. 570624

PEP BLAU

FERRER MECÀNIC

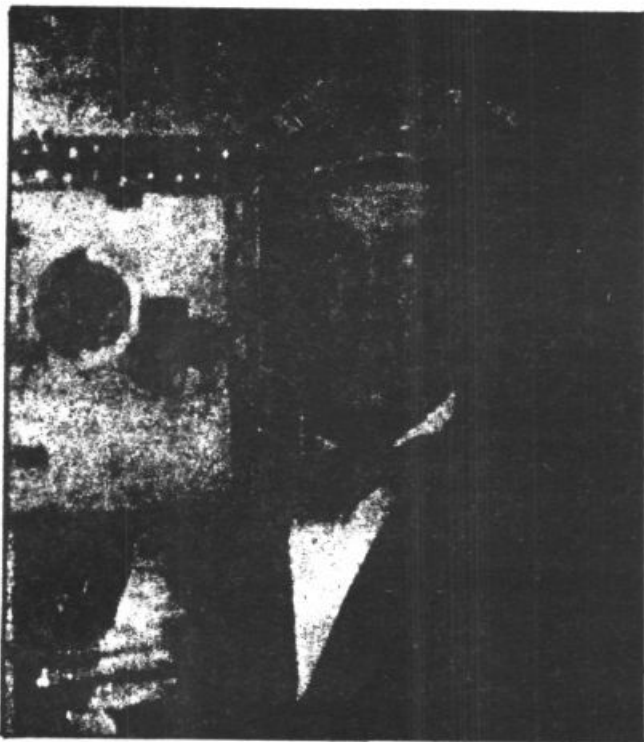
Carrer Ferrocarril, 1

SON CARRIÓ

BUSTER KEATON

UN CICLE INTERESSANT

Darrerament algunes distribuïdores, a l'hora de fer reposicions, agrupen els films més representatius d'un director o d'un actor i així l'afecionat que no té accés a la filmoteca, pot revisar, dins un curt espai de temps, part de l'obra d'un autor determinat.

Els Multicines Chaplín fan una retrospectiva dedicada a un dels còmics més genials de tota la història del cinema, Buster Keaton, també conegut per "Pamplinas", que agrupa la quasi totalitat de la seva producció.

Admirat per la generació del 27 -García Lorca li va dedicar una petita obra teatral i Rafael Alberti un poema- Buster Keaton va debutar als quatre anys, acompanyant els seus pares, a un espectacle de "music-hall".

Entra en el món del cinema formant parella amb un altre còmic, Fatty Arbuckle, per passar a actuar en solitari i, més tard, fer-se càrrec de la seva pròpia productora, amb la qual va realitzar una dotzena de llarg-metratges i una vintena de films de curta durada.

El 1929 firma un contracte amb la Metro, el qual, més tard, declararia que fou un error, ja que es va veure obligat a canviar tot el seu sistema de feina i no va arribar mai a adap-

tar-se.

En Buster Keaton, amb el seu rostre impassible i les seves condicions d'atleta, lluita per la seva integració dins la societat i per aconseguir casar-se amb l'al.lota dels seus somnis, ben al contrari d'un altre gran còmic del seu temps, en "Charlot", que en certa manera es margina del món que l'envolta.

L'admirable de les seves pel.lícules, a vegades dirigides en col.laboració amb un altre director, és el ritme progressiu i la treballada estructura interna tan difícil d'aconseguir, molt més si tenim en compte que rodava sense un guió definitiu.

NOTA: Una vegada escrit aquest article ens enteram per la cartelera diària que els Multicines Chaplín han interromput el cicle dedicat a B. Keaton després del segon llarg-metratge. Esperam que no sigui de manera definitiva.

T.R.

gruas

SENT

muro

SERVICIO PERMANENTE

Tno. 537092

plancha y pintura

talleres

SON TORRENS

T. 537307

MURO

Qui molt viurà moltes coses veurà!

Se cert que no endevinaríeu mai quina una que me'n va enflocar en Mateu Moll. Idò que convendria que l'escometés un poc a qualche espipellada, que, a força de no punyir-lo mai, n'hi ha que se sospiten si podria esser d'es nostros!

Dic jo que no mos deu tenir en gaire bon concepte, que s'estimi més que el malnem abans de que qualcú no s'ensumi que anam plegats d'amagat!

¿Te pareix que pot anar bé així, Mateu?

Aiximateix, i descomptant ets empenyos de sa Revista, això d'esser una personalitat local té es seus avantatges.

Es dia de sa inauguració de sa Creu Roja, per no anar més enfora, an es "poble" només el convidaren a escoltar una partida de discursos, mentres que "ells", en haver acabat, se n'anaren a fotre's un bon dinar!

I que no és guapo, això?

Es dia que posaven ses tuberries que se n'han de dur s'aigua d'es carrer Gabriel Carrió per davall sa carretera de Son Cervera, un que hi era m'ha contat que hi havia un regidor mans aplegades que se mirava sa festa de damunt s'empedrat, i un altre que se va arromangar i va ajudar an es que hi feien feina.

¿Vos pareix que això podria servir de base per afirmar que hi ha regidors més feiners que ets altres, i que, poc més o manco, fan lo mateix a totes ses tasques de s'Ajuntament?

Es mes passat va tancar ses portes definitivament sa botiga més antiga d'es poble: Ca Na Pisca.

Ningú no m'ha sabut donar indicis de quan se va obrir; únicament he pogut sebre que fa setanta-dos anys que està en es mateix lloc. Abans havia estat devora sa capella de la Mare de Déu, quan encara no s'havia obert es carrer Verge Trobada.

Així que d'es carrer de Sant Llorenç, que n'hi ha dues, cap a ponent, es poble no té cap botiga.

Ja fa un parell de dies que va acabar es plaç de presentació de sollicituds a sa plaça de cabo, i tenc entès que hi ha una partida d'aspirants.

Amb lo tort que els va sortir a ses darreres, ¿vos pareix que a n'aquestes oposicions n'hi tornarà haver que hi voldran posar bo?

No, i m'han assegurat que ja n'hi ha que tenen sa gorra comprada!

Josep Cortès

Restaurante Barbecue

BANQUETES * BODAS * COMUNIONES * BAUTIZOS

Cra. Porto Cristo - Cala Millor

T. 570193

presupuestos sin compromiso

Segons la visita pastoral del bisbe Diego de Arnedo practicada a Manacor el maig de 1569 entre la llista de preveres beneficiats hi veim figurar mossèn "Joan Oliver, prevere beneficiat a la yglésia de Sant Llorenç extra villam de Manacor. No podia celebrar misses.

A la visita de 30 de setembre de 1570 també figura Joan Oliver com a prevere beneficiat a l'altar de Sant Llorenç, i també se li va manar que no celebràs misses mentre no tingués els papers amb orde i les degudes llicències.

***

La família Llull, a més de tenir diverses alqueries i possessions del terme de Campanet, tenien també una cavalleria en el terme de Manacor que comprenia Albocàsser, i les terres del terme de Sant Llorenç que amb el temps es dirien Sos Llulls. El 1425 aquesta família posseïa unes cases en el carrer dels Ases de Ciutat, parròquia de Sant Nicolau, que era de pertinences de la seva cavalleria. (ARM RP 3833 f. 178).

***

En un capbreu d'almoines i deixes piadoses de finals del segle XVI general per tota Mallorca, realitzat pel manacorí mn. Joan Binimelis, quan registra Manacor, entre els bacins i confraries hi veim figurar la de Sant Llorenç. (Joan Rosselló, "Capbreu d'almoina", Ciutat de Mallorca 1981, pàg. 20).

***

En la revolta de les Germanies (1521-23) hi participà Gabriel de Monsoriu, homo de 30 anys, "diu-se que és stat al camp de Alcúdia y en guarnició de Pollensa contra lo rey, après se reduhí a Inca y és stat tot temps bo; no té res, és parayre, viu de jornal" (Josep Mª Quadrado, "Informacions judicials sobre els adictes a la Germania", Ciutat de Mallorca, 1930).

***

1370.- La Procuració Reial de Mallorca rep 5 lliures de Bartomeu Santceloni per lliisme d'una alqueria anomenada Tanger situada en el terme de la parròquia de Bellver, alou reial, la qual ha venuda al seu pare Bartomeu Santceloni per preu de 100 lliures. (ARM RP 3.804 f.20).

***

1394, 24 de setembre.- Joan Cifre i muller Angelina de Bellver reconeixen deure a Guillem Portell de Manacor 22 lliures i 10 sous pel preu de 2 bous que li han comprat (ARM protocols Francesc Sabet S-50 f.96).

Ramon Rosselló

BANCO ESPAÑOL DE CREDITO

BANESTO

La mayor empresa bancaria de España
a su servicio.

Es racó de sa padrina

CANÇONS DE TONDRE

Vaig anar a Son Lledó
a tondre-los s'esqueller;
els ho vaig deixar tan bé,
de gra d'ordi punt redó.

D'es cap li vaig an es coll
per avall per sa ventresca;
si és jove, malaveja,
i si és véia no se mou.

D'es bons tonedors del món
som jo i la gent no ho sap;
només m'embarassa es cap
perquè ses banyes hi són.

* De mal no en surt més que mal.

* No dur carn per parar un ham.

* No valer s'aixecar.

Joan Rosselló

ABRIL

1.- Han seguit es sermons de la parròquia. Ha predicat Mn. Llorenç Lladó, rector de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de Ciutat.

2.- A la parròquia hi ha hagut celebració comunitària del sagrament de la penitència. Ha fet es sermonet es mateix predicador d'ahir.

3.- Ha començat un curset de ceràmica a sa Biblioteca Municipal Mn. Salvador Galmés.

4.- Dia dels rams. Seguint es costum d'aquests darrers anys, s'han beneït es rams i palmes en es pati de ca ses monges i s'ha anat a l'església per celebrar sa missa. A sa funció d'es Dotze Sermons ha predicat Mn. Antoni Gili, vicari d'Artà.

8.- Dijous Sant. Enguany ha estat dia feiner. A l'ofici d'es capvespre, i es temps d'es "Gloria", i després de molts d'anys d'estar mig desfeta i retirada per damunt ses voltes de ses capelles, s'ha tornat sonar sa roda de campanes. Processó com de costum.

9.- Divendres Sant. Un grup de nins i nines de s'Escola, acompanyats d'alguns mestres i persones majors han sortit de viatge per sa part d'Andalusia. A la parròquia, funció d'es Davallament i processó.

11.- Diumenge de Pasco Florida. "Encuentro", processó i ofici. Aquests dies de Setmana Santa, a la parròquia, a més de ses funcions senyalades, s'han celebrat també, com és de raó, tots aquells altres actes propis d'aquests dies.

12.- Enguany sa segona festa ha estat "festa".

14.- A s'Ajuntament hi ha hagut oposicions d'auxiliar administratiu. Els han tretes En Mateu Girart i En Pere Josep Llull.

18.- A Pocafarina hi ha hagut ball de bot.

19.- S'al.lotea ha tornat començar s'escola.

27.- A sa rectoria, i organitzat per la parròquia hi ha hagut una conferència del Pare Pep Amengual, dels Sagrats Cors, sobre "Història, cultura i poble". Oferia sa conferència sa Comissió Diocesana de "Justícia i Pau".

Afegitons: Sa setmana davant Pasco s'ha fet es solpàs per foravila. S'ha celebrat es final d'es catecisme parroquial amb sos nins i nines més petits.

NAIXAMENTS

Joan Gomila Galmés, dia 11. És fill de Jaume

i Antònia.

Catalina Font Llinàs, l'endemà. Els seus pares nomen Miquel i Catalina.

DEFUNCIONS

Aina Servera Bosch (de Son Tovell), el dia 2. Era viuda i tenia 89 anys.

Guillem Nadal Genovart (Quart), el dia 21. Tenia 74 anys i era casat.

Cristòfol Mora Garí, el dia 30. 67 anys. Casat.

NOCES

Cristòfol Artigues Servera amb n'Amèlia López Sánchez, el dia 3 a Son Carrió.

Guillem Pont Girart i Maria Rosselló Brunet, el dia 24 a Sant Llorenç.

Maria Galmés i Joan Rosselló

ALERTA

AMB EL PREC DE QUE EL PUBLIQUEM A FLOR DE CARD, HEM REBUT EL PRESENT ARTICLE DE LA REVISTA "BELLPUIG", D'ARTÀ. VET-LO-ACÍ.

***

EL MUSEU REGIONAL D'ARTÀ, PREOCUPACIÓ DE LA PART FORANA.

La comunicació rebuda recentment pel Museu Regional d'Artà en el sentit de que els objectes estatals depositats al Museu passin definitivament a engrossar el Museu de Mallorca, ha estat rebuda amb una gran repulsió no sols per la seva junta i tot el poble d'Artà, sinó també per tota Mallorca.

D'aquest inoportú succés se n'ha fet portaveu la mateixa televisió, la premsa illenca i els periòdics artanencs "Bellpuig" i "Sa Comare Beneta". No podia faltar semblantment la Premsa Forana a dir-hi la seva, sempre a punt per a defensar els interessos dels pobles enfront de la Ciutat.

El Museu Regional d'Artà fou fundat fa més de cinquanta anys, essent el pioner en les excavacions arqueològiques, gràcies a l'interés d'una sèrie de persones i amb ajudes notables de l'Ajuntament d'Artà i de la Diputació de Balears. Fruit de la dedicació i de les excavacions realitzades amb la col·laboració del poble i amb els diners dels propis fundadors, va ésser la troballa dels cinc guerrers i altres objectes, objectiu de la comunicació del Ministeri de Cultura. Efectivament, fa uns quaranta anys es varen firmar els documents de depòsit, sens dubte per una forta imposició de l'Administració i amb

la convicció de que aquests depòsits sempre roman-
drien al museu, per part de la Junta Fundacional que
mai acceptà la documentació dels esmentats depòsits.
El Museu, per tant, ja en el seu començament, ja en
les excavacions, ha estat una obra popular, sense
cap intervenció estatal amb diners.

El Museu té uns estatuts i una Junta on estan repre-
sentats diferents estaments i entitats, com són:
l'Ajuntament, l'Institut de BUP, "Sa Nostra"... i
està legalitzat com a persona moral eclesiàstica ,
per voluntat dels fundadors.

La Junta del Museu, digníssima continuadora dels fun-
dadors, no sols ha sabut guardar els objectes del
Museu, sinó que ha millorat notablement les instal-
lacions del mateix amb mesures de seguretat, gràcies
a la confiança que li ha depositat "Sa Nostra".

Per altra banda, Artà compta amb un Institut de BUP,
on es concentren els estudiants de la comarca de Lle-
vant. Visitant el Museu, podran estudiar les troba-
lles dins el seu propi ambient, des d'on ha de par-
tir sempre tota autèntica educació, ja que, a més ,
a les noves instal·lacions del Museu s'ha adaptat
una sala amb una finalitat merament didàctica i amb
publicacions pedagògiques molt avançades per a edu-
car el nin des del seu propi medi.

Totes aquestes raons i altres més que es podrien
treure, fan que el Museu Regional d'Artà, els arta-
nencs, el poble d'Artà continuïn essent mereixedors
de guardar aquests notabilíssims objectes que són
seus. Al manco així els va considerar l'Administra-
ció quan els hi va confiar fa uns quaranta anys. La
constància, la dedicació i la forma com els arta-
nencs han sabut servir el Museu, són garantia de la
seva responsabilitat futura.

Algunes preguntes:

*Quines garanties tenen les persones que depositen
els seus objectes al Museu, si el mateix Estat és el
primer en aixecar els seus?

*No ens diu la més modera pedagogia que els objec-
tes han d'esser observats dins l'ambient on han es-
tat trobats?

*Com queda premiada la feina dels fundadors?

*Quines raons ocultes pot haver-hi en aquesta comu-
nicació?

*Què passaria si la Diòcesi també aixecava els seus
depòsits que té en el Museu de Mallorca?

SOR MARGALIDA DE LA PURESA, UNA PETITA RECORDANÇA.

Qui era Sor Margalida? Va ser sa segona mestra de
s'Escola Nova.

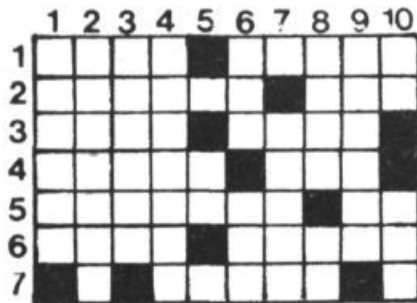
Record que quan era nin, per entrar a s'Escola No-
va ho havien de demanar un any antes. Hi havia
Sor Teresa, que tenia es nins petits i Sor Marga-
lida amb sos majors, que hi estaven fins després
d'haver fet sa primera comunió.

Hi ha moltes famílies que tengueren es seus nins
a s'Escola Nova, nins que avui ja són pares de fa-
mília i fins i tot padrins. Quan veng a passar sa
temporada d'hivern an es poble, una de ses visi-
tes que sempre faig és sa de s'Escola, i record
tantes d'il·lusions avui ja esfumades p'es temps
que ha passat. Quins dies aquells de quan érem pe-
tits!

A sa sala gran hi cabien 60 o 70 nins, que s'asse-
ien de dos en dos a unes tauletes petites que te-
nien un vidre damunt i un d'aquells famosos tin-
ters de mitja taronja. Ses parets estaven adorna-
des amb mapes d'Espanya, d'Europa, etc. A s'en-
front hi havia el Sant Crist, amb un quadre del
Cor de Jesús a un costat i un de La Milagrosa a
s'altre. Una gran finestra donava an es pati pe-
tit, i an es fons se veia l'Església i sa Recto-
ria. Pardavall sa finestra hi havia sa taula de
Sor Margalida, on no hi mancava mai una campaneta
i sa famosa "castanyola", que tothom entenia sen-
se parlar. A la dreta hi havia sa pissarra gran i
a s'enfront de darrera dues de més petites, que
tenien, damunt, sengles quadres d'es benefactors
de s'Escola: el Sr. Bisbe de Mallorca, D. Rigober-
to Domenech i D. Jaume Santandreu, q.e.p.d. Tam-
poc no hi mancava, damunt una calaixera, es re-
llotge despertador, que marcava ses hores d'acord
amb so següent horari: Hi havia escola tota sa set-
mana, manco es dijous, que era lliure. Entràvem a
les vuit -que ara són les nou- i sortíem a les on-
ze -que ara són les dotze-, perquè a les dotze to-
caven es migdia, el qual coincidí amb ses avema-
ries de l'Església. S'entrada era puntual: quan
es rellotge tocava ses hores s'obria s'escola i en-
tràvem. Lo primer que fèiem era donar es bondia a
Sor Margalida i besar el Sant Crist que duien pen-
jat a sa cintura de s'hàbit, amb so rosari. En 5
minuts tots es nins estàvem en es nostre lloc. Tot
seguit se resaven unes oracions i llavors se pas-
sava llista, per veure si hi faltava ningú. Ella
sempre se preocupava de si n'hi havia cap de ma-
lalt, per anar a visitar-lo en haver acabat s'es-
cola.

Francesc Clapés

(Continuarà)

MOTS CREUATS

HORITZONTALS.- 1.- Unit o afegit a una cosa. Peça d'un mecanisme que es mou pitjant-la amb el peu. 2.- Prelat que presideix la dataria apostòlica. En aquest moment. 3.- Al revés, bandera o estendard petit que era usat com a insígnia d'un cavaller, d'un regiment, etc. Part d'una biga mal escairat, en la qual ha restat adherit un troç d'escorça. 4.- Taula o conjunt de taules de comptes resoltos. Branca tallada de l'arbre. 5.- Substància catàrtica i diürètica que s'obté del suc del cogombre salvatge. Forma prefixada del mot gr. "cos". 6.- Rera. Acció d'enumar.

Consonant. Planta exòtica, de flors acampanades i llavors el·lipsoïdals, oleaginoses i comestibles. Vocal.

VERTICALS.- 1.- El qui adoba pells. 2.- El qui té cura dels fanals públics i els encén. 3.- Repetir. 4.- Aixadells. 5.- Consonant. Pronom. Vocal. 6.- En una casa de lloguer, cadascun dels apartaments que es lloguen separatament. Cap cosa. 7.- Vocal. Instrument de cirurgia. 8.- Dona noble. Símbol del samari. 9.- Natural d'Aram. 10.- Nota musical. Arbre muntanyenc semblant a l'om, però amb les fulles grans i les sàmares petites.

SOPA DE LLETRES

Apa! A cercar els noms de deu carrers de Sant Llorenç.

S M A J O R T M O N
I S I N I A C A O E
T N M E U T L R R U
O D R O C E A L D R
E U T J G S V S I J
N U S R L O E U N O
L Q I X P S L O A P
L A D R O N L P S M
C F E M E N I A S R
A M O C D A P I N T

FUGA DE VOCALS

B _ D _ N _ M N T:
_ S _ N, _ T _ L N T,
_ M _ L D _ N M R M N T,
_ F _ S T _ D _ D _ L _ Q _ _ S T _ P R _ S _ N T.

ENDEVINALLA

¿Què és una cosa
que per molt que facis
et fa tal com ets?

PROBLEMA

A una classe de vint-i-quatre alumnes, cada dia, expliquen la lliçó dos d'ells diferents cada vegada. Quants de dies hauran de transcórrer per a que es repetesqui la primera parella?

MARIA GARMÉS

<p>FUGA DE VOCALS</p> <p>Badai no ment; o son, o talent, o mal d'enamorament, o fastidi del que esta present.</p>	<p>ENDEVINALLA</p> <p>Es un mirall.</p>	<p>PROBLEMA</p> <p>276 dies.</p>	<p>MOTS CREUATS</p> <p>A F I X P E D A L D A T A R I A R A O N E P S E M A B A R E M R A M E L A T E R I E O R E R E E N S U M R S E S A M A</p>	<p>SOPA DE LLETRES</p> <p>M A J O R M S I N I A C A O L R R O N E P E A D B A R E M V I E L A T E R I E U N R E R E L O A R S E S A M A D R O N L P S F E M E N I A S</p>
--	--	---	---	--

Sí, una vez más el Cardassar entona el alirón por segunda vez consecutiva, dejando servido el ascenso a primera preferente faltando aún un partido, suponiendo, como es de suponer, que suban tres equipos. Aseguró la victoria el domingo pasado en Vilafranca, con un equipo local desdibujado en su propio feudo, y que, salvo un forcejeo en la primera parte entre ambos contendientes, en todo momento vislumbró el final.

El Vilafranca, con más voluntad que técnica y alguna que otra brusquedad, conseguía frenar los avances del Cardassar y desligar las jugadas de ataque, empleando la táctica del fuera de juego. Aún así el Cardassar abrió el marcador, empatando el equipo local un minuto después. El gol dió un respiro a sus seguidores, que si bien aplaudieron la jugada, ya no apostaban ni un real por el resultado final.

Se llegó al descanso con empate a un gol y un aviso, al repeler el larguero un fuerte chut del centrocampista Riera.

Nada más empezar la segunda parte, sin juego visto, pero efectivo, empezaron a caer goles, con el consecuente hundimiento de los locales, teniendo a Bayó como auténtico "Coco", que mantenía en jaque a toda la defensiva cada vez que le llegaba la pelota. Dejaron constancia sus cuatro dianas conseguidas -1 en la primera parte y 3 en la segunda-. Total 1-4, y gran euforia cardassariana al versa materialmente subcampeones.

Los otros resultados, aunque meritorios, y que han contribuido como el que más a conseguir este honorable segundo puesto, se han visto desdibujados por esta gran victoria en Vilafranca.

El partido que vino a disputar el J. Buñola era esperado con cierto respeto, después del traspiés sufrido frente al Llubí, pero quedó resuelto con cierta facilidad y los postes le salvaron de auténtica goleada. El Cardassar salió en trompa a fin de resolver el partido por la vía rápida, y aunque se llegara al descanso con la mínima ventaja, los postes y las jugadas de peligro se habían sucedido una y otra vez. En la segunda mitad se consiguió la misma tónica, aunque con los nervios un poco más calmados dieron más oportunidades al contrario, que, ligando algunas jugadas, no demostró la peligrosidad que precedía a su visita. Recordemos que en veinticinco minutos igualó un 1-3, parte de partido que tenía aplazado con el Montuiri. A este equipo le debemos el no tener que compartir el segundo puesto de la clasificación.

En Consell se ganó por 1-2, siendo decisiva la actuación de Agustín y Jerónimo, dos refuerzos llegados del Porto Cristo. Con su juego vivo imprimieron una extraordinaria rapidez, calidad y mordiente que cualquier equipo de esta misma categoría tiene muy difícil superar.

Nada hacía esperar que las últimas victorias relatas augurasen un tropezón con un Llubí peleón y con la diosa Fortuna de cara. El Cardassar, sin cuajar un buen encuentro, hizo méritos suficientes para inclinar el marcador a su favor. En contra tuvo una férrea defensa con un portero tan acertado como churrero, donde se estrellaban una y otra vez los remates de Bayó, juntamente con los avances de toda la delantera. Como hemos dicho anteriormente, este empate en propio feudo no ha hecho más que revalorizar las victorias conseguidas en Consell y Vilafranca.

Al Cardassar de esta temporada no le son suficientes todos los elogios. Superada la baza de los porteros se ha afianzado consigo mismo, y en vez de teminar, va aumentando su pólvora partido tras partido.

Para este mes venidero la presente publicación tiene previsto dedicar algún espacio más, y dar amplia información de la temporada, con amplias entrevistas con los personajes vinculados al fútbol, y al mismo tiempo invitar a los jugadores, directivos y aficionados a la entrega de los trofeos a la regularidad. Esperemos que la fiesta resulte tan lucida como el extremo de nueva categoría.

Miquel Sureda

ACRISTALAMIENTO
DE VIDRIOS Y ESPEJOS

Cristalería
San Lorenzo

Calle Mayor, 71
Teléfono 56 92 11

A falta de un partido, el Trofeo a la Regularidad, patrocinado por LA EQUITATIVA y HERMANOS FEBRER, queda de la siguiente manera:

(No hemos clasificado el partido jugado en Consell por falta de información)

	<u>ANTERIOR</u>	<u>LLUBI</u>	<u>BUNYOLA</u>	<u>VILAFRANCA</u>	<u>TOTAL</u>
Mateo Girart	50	1	3	3	57
Gabriel Abraham	49	2	3	3	57
Juan Nadal	49	2	3	3	57
Juan Riera Mascaró	44	3	-	3	50
Bartolomé Barceló	43	1	3	3	50
Jorge Soler	41	2	3	3	49
Juan Riera P.	37	2	3	3	45
Antonio Roig	36	3	3	3	45
Bartolomé Morey	33	-	-	-	33
Mateo Mayol	28	1	3	-	32
Miguel Galmés	30	-	1	-	31
Mateo Arrom	18	2	3	3	26
Sebastián Miquel	16	-	-	-	16
Angel Calderón	16	-	-	-	16
Agustín García	3	3	3	3	12
Jerónimo Capó	3	3	3	3	12
Juan Nicolau	11	-	-	-	11
Francisco Tous	3	-	-	-	3

carpintería
HERMANOS FEBRER

Cra. Son Servera, 26
Tno. 56 90 74

SAN LORENZO

LA EQUITATIVA
fundación rosillo

SEGUROS

Cardassar, 17

ESPORTS

SOLER - PONT

C. Nou, 35 ☎ 56 93 10 Sant Llorenç

PUESTA A PUNTO

DIAGNOSIS - ELECTRICIDAD - AUTO - RADIO